

Sygn. akt I.Ca 404/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Krzysztof Derda (spr.)
Sędziowie:	SO Cezary Olszewski SO Elżbieta Cembrowicz

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2020 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. D.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 2 października 2020r. sygn. akt I C 229/20

I. Oddala apelację.

II. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II Instancji wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi po upływie tygodnia od daty doręczenia pełn. pozwanego.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Cezary Olszewski SSO Elżbieta Cembrowicz

Sygn. akt: I Ca 404/20

UZASADNIENIE

Powód W. D. wystąpił przeciwko (...) S.A. w W. z pozwem o zapłatę kwoty 3973 zł w tym od kwot: 3637,69 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie pojazdu marki C. o nr rej. (...) w zdarzeniu z dnia 02.02.2020 r., 34,88 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 3637,69 zł od dnia 04.03.2020 r. do dnia 23.04.2020 r., 300,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem poniesionych przez powoda wydatków związanych z wykonaniem kalkulacji kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu. Domagał się również zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Wyrokiem z dnia 2 października 2020 r. Sąd Rejonowy w Augustowie zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3971,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 3.637,69 zł od dnia 24.04.2020 r. do dnia zapłaty, 33,51 zł od dnia 24.04.2020 r. do dnia zapłaty, od kwoty 300,00 zł od dnia 24.04.2020 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, iż w dniu 02.02.2020 r. doszło do zdarzenia drogowego, wskutek którego uszkodzeniu uległ należący do Ł. K. samochód marki C. o nr rej. (...). Sprawca szkody, w dacie jej zaistnienia, korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym, tj. (...) S.A. w W..

W dniu 03.03.2020 r. Ł. K. zawarł z W. D. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) w S. umowę przelewu wierzytelności, wynikającej z przedmiotowego zdarzenia. Przedmiotem cesji były wszelkie prawa do dochodzenia odszkodowania związku z zaistniałym zdarzeniem.

Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu, który następnie uznał swoją odpowiedzialność, co do zasady za powstałą szkodę, a wskutek wszczętego postępowania likwidacyjnego wyliczył i wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 3205,91 zł.

Powód, wskazując, iż wypłacone odszkodowanie jest zaniżone, przedłożył również kalkulację naprawy przedmiotowego pojazdu, sporządzoną przez (...) Sp. z o.o. Z jej treści wynika, iż koszt naprawy pojazdu powoda wynosi kwotę 6.843,60 zł z VAT.

Sąd Rejonowy wskazał, iż przedłożona przez powoda kalkulacja, nie stanowi pełnowartościowego środka dowodowego i może być uznana jedynie za dokument prywatny (art. 245 kpc).

Z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego A. S., dopuszczonej przez Sąd w toku postępowania sądowego wynika, iż jeśli za uzasadnione uznać stawki za roboczogodziny mieszczące się w przedziale stawek rynkowych, występujące w przedziale cen stosowanych przez przeciętne warsztaty rzemieślnicze, tj. stawki w wysokości 100/100 zł netto, to: koszt naprawy samochodu powoda przy użyciu części zamiennych oryginalnych z logo producenta pojazdu oraz przy zastosowaniu średnich stawek za roboczogodzinę obowiązujących w miejscu zamieszkania poszkodowanego mogły wynieść kwotę 5623,90 zł netto, 6917,40 zł brutto.

Sąd I instancji wskazał, iż podstawę rozstrzygnięcia w sprawie stanowi przepis art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Żądanie swoje powód wywodził bowiem z faktu, iż uszkodzenia w jego pojeździe powstały na skutek szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego kierowanego przez osobę, której pozwany ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC udzielał.

W myśl art. 436 § 2 kc, w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Zakres odpowiedzialności pozwanego regulowany jest z kolei przez art. 36 Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, art. 361 kc i 363 kc.

W przypadku szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu przyjmuje się, że jej naprawienie polega przede wszystkim na zaplaceniu kwoty koniecznej do przywrócenia samochodu do stanu poprzedniego. Gdy przypisuje się zobowiązanemu powinność świadczenia umożliwiającego wyremontowanie samochodu, czyni się to z zastrzeżeniem, że chodzi o

koszty celowe, ekonomicznie uzasadnione. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, że naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, bo istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie.

Sąd Rejonowy wskazał, iż wartość odszkodowania wypłacona powodowi przez pozwanego nie odpowiadała rzeczywistym kosztom szkody, powstałej wskutek zdarzenia z dnia 02.02.2020 r. Na zlecenie Sądu została sporządzona opinia biegłego sądowego, w której biegły w sposób klarowny wyjaśnił, w jaki sposób ustalił koszt naprawy pojazdu powoda i jakie dane wziął pod uwagę, dysponując w tym zakresie aktami. Ponadto biegły opisał zakres uszkodzeń samochodu w związku z przedmiotowym zdarzeniem oraz zakres napraw przed szkodą, jednoznacznie określił wartość przedmiotowego samochodu, wskazał stawki za roboczogodzinę, w sposób szczegółowy wskazał, jakie normy zastosował przy ustalaniu wysokości kosztów naprawy auta, w konsekwencji szeroko przedstawił swoje wnioski. Zdaniem Sądu kwota 6917,40 złotych brutto ustalona przez biegłego, jako koszt naprawy niezbędnej do przywrócenia pojazdu powoda do stanu sprzed szkody, przy zastosowaniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 100/100 zł netto oraz części zamiennych oryginalnych, jest kwotą właściwie ustaloną, oddającą wartość szkody poniesionej przez powoda. W tej sytuacji żądana pozwem kwota roszczenia głównego w wysokości 3637,69 zł tytułem częściowego odszkodowania uzupełniającego przy jednoczesnej konstatacji, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 3205,91 zł, jest kwotą niezawyżoną.

Sąd Rejonowy uznał, iż strona pozwana zobowiązana jest do zwrotu na rzecz powoda kosztów prywatnej kalkulacji ustalonej na kwotę 300,00 zł, a wydatkowanej przez powoda, co potwierdza załączona do pozwu faktura.

Swoje stanowisko Sąd Rejonowy umotywował poglądem prezentowanych w judykatach Sądu Najwyższego, zgodnie z którymi odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Zasadność takiego roszczenia zależy od okoliczności konkretnej sprawy.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji doszedł do przekonania, iż koszt poniesionej prywatnej kalkulacji przez powoda w toku postępowania przedsądowego jest wydatkiem uzasadnionym, pozostającym w adekwatnym związku przyczynowym z powstałą szkodą. Powód nieposiadający wiadomości specjalnych w zakresie techniki samochodowej, dążąc do uzyskania należnego mu odszkodowania na etapie postępowania likwidacyjnego, bez kierowania sprawy do sądu, nie miał innej możliwości weryfikacji kosztorysu ubezpieczyciela. Gdyby więc strona pozwana podzieliła stanowisko rzeczoznawcy, które jak wynika z poczynionych wyżej ustaleń, nie odbiega znacząco od opinii biegłego sądowego i doszła z powodem do porozumienia na etapie postępowania likwidacyjnego, to nie narażałaby się na koszty procesu, w tym koszty opinii biegłego sądowego. Dlatego też w okolicznościach niniejszej sprawy żądanie zwrotu kosztów prywatnej kalkulacji, pozostające w związku przyczynowym z uszkodzeniem pojazdu powoda, jako element poniesionej przez niego szkody, w ocenie Sądu jest uzasadnione.

Przechodząc natomiast do żądania powoda obejmującego zapłatę kwoty 34,88 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 3637,69 zł za okres od 04.03.2020 r. do dnia 23.04.2020 r., Sąd Rejonowy uznał je za bezzasadne, gdyż przedmiotowa szkoda została zgłoszona dnia 05.02.2020 r., zatem 30-dniowy termin na wypłatę odszkodowania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2214 z późn. zm.), upłynął zatem w dniu 06.03.2020 r. Stąd od tego dnia należało zacząć liczyć odsetki.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał art. 100 kpc w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2017.1797-zm.) obciążając kosztami procesu w całości stronę pozwaną, bowiem oddalenie powództwa dotyczyło nieznacznej części żądania strony powodowej.

Pozwany (...) S.A. w W. zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w Augustowie w sprawie sygn. akt IC 229/20 w części dotyczącej pkt. I co do kwoty 300,00zł, pkt. III i pkt. IV oraz zarzucił temu wyrokowi:

I. naruszenie prawa materialnego:

- art. 361 § 1 kc polegające na uznaniu bezpośredniego związku przyczynowego między powstałą szkodą a poniesieniem przez powoda kosztów związanych ze sporządzeniem prywatnej ekspertyzy, w sytuacji, gdy kalkulacja ta nie była niezbędna do skutecznego dochodzenia odszkodowania, gdyż powód już w pozwie złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, a nadto zawodowo dysponuje wiedzą na temat szacowania szkód, gdyż zajmuje się skupowaniem wierzytelności.

II. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 kpc przez dokonanie oceny dowodów w sposób nie wszechstronny i z naruszeniem zasad prawidłowego wnioskowania poprzez:

- nie uwzględnienie, że prywatną ekspertyzę dla powoda W. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w S. ul. (...) wykonała spółka (...) sp. z o.o. w S. ul. (...), co wynika z faktury FV (...). Wspólnikami tej spółki są W. D. i P. D.. Nadto W. D. pełni funkcję prezesa zarządu tej spółki,

- nie wzięcie pod uwagę, że umowa przelewu wierzytelności z dnia 03.03.2020 r. zawarta z poszkodowanym Ł. K. nie obejmuje kosztów wykonania prywatnej ekspertyzy,

- nie uwzględnienie, że ekspertyza sporządzona na prywatne zlecenie powoda okazała się nieprzydatna w niniejszej sprawie, a prowadzenie sprawy sądowej o zapłatę dodatkowego odszkodowania było możliwe również bez jej sporządzania.

Uwzględnienie powyższych okoliczności mogło doprowadzić do zgoła odmiennych wniosków i tym samym oddalenia powództwa w zakresie kwoty 300,00zł.

Wskazując na powyższe wniosł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa co do kwoty 300,00zł wraz ze zmianą dotyczącą kosztów postępowania przez Sądem I Instancji (pkt. III i IV) poprzez stosunkowe ich rozdzielenie według norm przepisanych,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, z uwzględnieniem wyodrębnionych kosztów zastępstwa procesowego,

ewentualnie o:

3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Augustowie I Wydziałowi Cywilnemu do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach II instancji.

Powód wniosł o:

1. oddalenie apelacji pozwanego w całości;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych;
3. na podstawie art. 381 k.p.c. wnoszę o dopuszczenie na etapie postępowania apelacyjnego dowodów z dokumentów w postaci:

a) umowy najmu oprogramowania komputerowego i baz danych na okoliczność zawarcia przez (...) sp. z o.o. w S. (a nie przez powoda) umowy z (...) sp. z o.o. w P. w przedmiocie oddania w najem oprogramowania komputerowego do kalkulacji napraw pojazdów wraz z bazą danych;

b) zaświadczenia wystawionego przez Prokurenta samoistnego (...) sp. z o.o. w S. oraz umów o pracę na okoliczność faktu, że spółka (...) zatrudnia w oparciu o umowę o pracę jedenastu rzeczoznawców (w treści umów zakryte zostały adresy i wysokość wynagrodzenia, ponieważ pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia);

c) wydruku z rachunku bankowego powoda na okoliczność, że powód uiszczył na rzecz (...) sp. z o.o. zapłatę za załączoną do pozwu fakturę VAT (...).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelację należało uznać za bezzasadną.

Trafnie Sąd I instancji odwołał się do judykatów Sądu Najwyższego dotyczących zagadnienia kosztów prywatnej opinii zleconej przez poszkodowanego przed wytoczeniem powództwa przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy szkody. Stanowisko zaprezentowane w tych orzeczeniach podziela również Sąd Okręgowy w Suwałkach.

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., sygn. III CZP 24/04 stwierdzono, że odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego.

Fakt zgłoszenia wniosku dowodowego już pozwie nie oznacza, że dowód taki zostanie przeprowadzony. Dowodu wymagają bowiem jedynie okoliczności sporne. Skoro jednak pozwany kwestionował prawidłowość wyliczenia szkody oczywistym było, że dowód z opinii biegłego był niezbędny dla rozstrzygnięcia sprawy. W takich okolicznościach również koszty prywatnej ekspertyzy pozostawały w adekwatnym związku ze szkodą.

Argumentacja, że powód zlecił prywatną opinię spółce powiązanej z powodem osobowo i kapitałowo nie oznacza, że opinia ta była pozbawiona wartości. Wyliczenia tego podmiotu pokrywały się prawie w całości z wyliczeniami eksperta sądowego. Koszty prywatnej opinii są zbieżne ze stawkami stosowanymi w tego typu przypadkach.

Ponadto nietrafny był zarzut, iż powód zawodowo trudniąc się skupowaniem wierzycielności posiada wystarczającą wiedzę z zakresu szacowania szkód komunikacyjnych i nie musi odwoływać się do opinii eksperta.

Posiadanie odpowiedniej wiedzy wbrew twierdzeniom pozwanego opiera się nie na własnym doświadczeniu lecz na korzystaniu z właściwego komercyjnego oprogramowania eksperckiego.

Wymaga to wykupienia licencji i powierzenia określonej czynności specjalistcie, który potrafi prawidłowo podstawić dane do programu. Czynności te generują określone koszty.

Wbrew twierdzeniom pozwanego prawidłowe określenie roszczenia ma kolosalne znaczenie dla ustalenia wyniku postępowania skutkującego rozliczeniem kosztów procesu.

W sytuacji wystąpienia tak drastycznej rozbieżności między wyliczeniami pozwanego a rzeczywistą szkodą działania powoda należało uznać na pozostające w adekwatnym związku z powstałą szkodą.

Prowadzenie dowodów z dokumentów w postępowaniu apelacyjnym było zbędne.

Fakty które miały być nimi wykazane zostały już prawidłowo ustalone przez Sąd I instancji.

Nietrafne są także zarzuty dotyczące nieobjęcia umową cesji wierzycielności w zakresie kosztów prywatnej ekspertyzy.

Przedmiotem obu cesji była wierzytelność bezpośrednio poszkodowanego wobec (...)S.A. w zakresie w jakim szkoda nie została zlikwidowana.

Skoro szkoda w powyższym zakresie nie została naprawiona nie było podstaw, żeby twierdzić, iż została objęta jakimkolwiek wyłączeniem.

Apelację oddalono na podstawie przepisu art. 385 kpc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 kpc.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Cezary Olszewski SSO Elżbieta Cembrowicz